

2007-05-17 19:16:20 - Tech-tudomány

Mobiltársadalomkutatás - tanulmányok a mobiltelefon társadalmi hatásáról

A mobiltelefon nem elidegenítő, hanem felszabadító kommunikációs eszköz – összegezte a mobiltelefonok társadalmi hatását vizsgáló kutatások eredményeit Nyíri Kristóf filozófus annak kapcsán, hogy csütörtökön mutatták be a Mobiltársadalomkutatás – Paradigmák – Perspektívák című kötetet Budapesten.

A kutatást irányító akadémikus az MTI-nek elmondta, hogy a Magyar Tudományos Akadémia és a T-Mobile, az akkori Westel 2001-ben indította a mobiltelefonok társadalmi hatását vizsgáló társadalomtudományi projektet.

Nyíri Kristóf sikeresnek nevezte a programot. "Világszerte ismerik, hivatkoznak rá, tankönyvi szinten használják adatainkat külföldön és Magyarországon egyaránt. 2001-ig a világon mobilkutatás nem létezett, teljesen új irányba kellett elindulnunk" - hangsúlyozta a filozófus. Ismertetése szerint 2001 és 2005 között összesen 5 nemzetközi és 3 magyarországi tudományos konferencián foglalták össze az eredményeket. Eddig három magyar, egy német és öt angol nyelvű kötet jelent meg, amelyekben 26 ország 134 kutatója publikálta munkáját. Mint rámutatott, a mostani - magyarul és angolul megjelentetett - összegző kötet, amely 15 magyar szerző "filozófiai ihletettségű" munkáját tartalmazza, egyfajta leltár, lefedi a mobiltelefonnal kapcsolatos társadalomkutatások teljes spektrumát. "Május 1-jén Magyarországon a mobilellátottság elérte a 99,9 százalékot, szemben a 2001-es 31 százalékkal" - mutatott rá az akadémikus. Mint kifejtette, a magyarországi helyzet sajátossága, hogy a vezetékes telefon helyett lépett be a mobil.

Az Egyesült Államokban például egészen más a helyzet, ott a vezetékes telefon annyira eluralkodott, hogy a mobilforradalom még nem következett be - tette hozzá Nyíri Kristóf. "Ami a világra vonatkozó adatokat illeti, 2001 januárjában 16 százalékos volt az ellátottság, míg ma 42 százalék, vagyis az emberiségnek csaknem a fele mobilfelhasználó" - hangsúlyozta az akadémikus. Szavai szerint megdőlni látszik az a mítosz, hogy a mobil technológia növeli a digitális szakadékot. "Ellenkezőleg, a fejlődő világban ez az egyik legerősebb gazdasági felhajtóerő" - mutatott rá Nyíri Kristóf, aki a társadalomtudós szemszögéből nézve úgy vélte: ma "elképzелhetetlen a mobiltelefon előtti életforma".

Szavai szerint bebizonyosodott, hogy az ember akar és szeret kommunikálni, ez hozzátartozik az eredeti természetéhez. "A mobiltelefon nem azért terjedt el, mert a műszaki fejlesztés kitalálta és ráerőltette az emberre, hanem a posztmodern, azaz a decentralizált, központi irányítás nélküli társadalomnak szüksége volt egy ilyen kommunikációs eszközre, amelynek technikai feltételei már korábban is adottak voltak" - hangsúlyozta Nyíri Kristóf.

A kötet tanulmányai egyebek között a mobil tanulással és az egész életen át megszerzhető tudással, a mobil munkával, a digitális nyelvhasználatlal foglalkoznak, valamint azzal, hogy hogyan emelkedik az intelligenciahányados a technikai eszközökkel való kapcsolat hatására. "Szó sincs arról, hogy elbutulnánk a technikai eszközöktől, még a videojátékoknak is haszna van - fejlesztik a vizuális intelligenciát" - mutatott rá Nyíri Kristóf akadémikus.